

L'HORA NOVA

INGENUAMENT

Convé insistir, en recordar a molts que fan gala del seu antifeixisme en les taules de cafè, que l'ordre de guerra no pot establir situacions de privilegi i, per consegüent, tots els ciutadans han de correspondre als sacrificis que imposen les circumstàncies actuals. Cada dia coneixem casos d'individus que, a l'empar d'unes amistats encimbellades, no tenen altra preocupació que treballar-se el procediment de poder burlar les resolucions que, si són costoses pels uns és just que les comportin també els altres. S'ha de reaccionar, i més que ningú, els qui ostenten càrrecs oficials, contra el favoritisme de capelleta, perquè, d'altra manera, per debilitat o per inconsciència, es perjudica l'ordre establert i es retarda, per tant, l'esclafament de l'enemic. Els revolucionaris improvisats arran del moviment de juliol, no han reparat en saltar de branca en branca fins a trobar un recer que els posés a cobert d'una possible tempestat, i a alguns d'aquests, en els llocs que ara ocupen, ens plauria veure'ls, almenys, ben compenetrats de la missió que els ha estat confiada, sense que comprometés sin ni perjudiquessin la prestació d'un servei, si més no perquè haurien de mostrar-se reconeguts a les facilitats que han trobat. Per tenir coneixement de certes «lleugeresses», que no poden ésser atribuïbles al company responsable del compliment de determinat servei, perquè el sabem seriós, havem insinuat que d'un altre costat possiblement en pervinguin les anomalies que, per bé de la causa, no s'han de tolerar.

ALFIL

L'ESPANYA DEL SEGLE XX

Sota el domini de la plutocràcia i del militarisme

XV

Els esdeveniments de l'exterior, que molt aviat haurem de tractar, obren una nova fase a la política general espanyola. L'adveniment al poder dels que es diuen representants del conservadorisme idoni, no ha deixat del tot somort el caliu de les passions sectaristes. Així, encara, a primers del 1914, sovintegen les provocacions entre els sectors extremistes d'esquerra i de dreta, qualques vegades portades per grups de radicals lerrouxistes, al crit de «mori Maura!». Motiven aquestes bullangues, certa inflor dels carlistes que es fa albirable amb la reorganització dels requetés que, en formacions d'esquadres, es dediquen a passeigs militars. Tot plegat, però, molt soroll i poques nous, com diu l'adagi.

Sense grans dificultats, el Ministeri Dato celebra les eleccions generals i aconsegueix reunir al seu voltant una majoria parlamentària que momentàniament li assegura la permanència en el poder. La maltempsada que podia pervenir al govern segons fos l'actitud de l'ex-cap del partit conservador s'ha esvaït, perquè mentre els devots del maurisme s'engresquen amb la formació d'un nou partit, en Maura no es decideix a abandonar l'ostracisme i l'abstencionisme que voluntàriament s'ha imposat.

Durant aquest període, la Mancomunitat de Catalunya ha estructurat l'obra de govern per a la prestació dels serveis que li han estat confiats. Els inicis de la tasca són altament falaguers per l'extraordinària activitat que desplega el primer organisme de Catalunya, en la instal·lació del telèfon arreu de les comarques, i en els treballs d'obres públiques, particularment en millores de carreteres que, molt aviat, feren adonar dels avantatges de la descentralització dels serveis, pel contrast que oferia la conservació d'aquelles altres carreteres que permaneixien a càrrec de l'Estat. Catalunya es confiava a unes esperances de realitzacions, més o menys llunyanes, que el temps però li havia de demostrar que eren incompatibles amb el règim monàrquic. Caminava endavant i es volia fer conèixer, i en aquest sentit l'Orfeó Català realitza una excursió artística a París i a Londres, poques setmanes abans d'esclatar la gran guerra.

A l'exterior es produeix un fet tràgic, que commou tot el món per les repercussions que pot tenir en la situació general d'Europa, ja de tant temps amenaçada de lluites sagnants. En els primers dies de juliol del 1914 les agències informatives escampen la notícia de la tràgica mort de l'arxiduc Francesc Ferran, hereu del tron d'Àustria, i de la seva muller, esdevingudes a Sarajevo, a conseqüència d'un atemptat perpetrat, amb arma de foc, per un estudiant estranger, quan els prínceps sortien d'una recepció a les Cases Consistorials. Ja moments abans, fou llençada una bomba contra el carruatge dels visitants, però sense que ferís els prínceps. Les notícies complementàries assenyalen que el complot de l'atemptat ha sortit de la capital de Sèrvia, i tramtat per nacionalistes, com a protesta per l'anexió de la Bòsnia a l'imperi Austro-Hongarès.

(Passa a la pàg. 4)